

R o z s u d e k

J m é n e m r e p u b l i k y

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Ryby a soudců JUDr. Ludmily Sandnerové a Mgr. Milana Taubera v právní věci žalobkyně: nezl. **N. Q. A.**, nar. ..., X státní příslušnosti, zast. matkou jako zákonnou zástupkyní **T. T. L.**, nar. ..., bytem O., právně zast. **Mgr. Markem Sedlákem**, advokátem v Brně, Příkop 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, t a k t o:

- I. **Žalovanému se ukládá povinnost, aby do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku vydal rozhodnutí o žádosti nezletilé žalobkyně ze dne 23.1.2014 o povolení k trvalému pobytu na území České republiky.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu se nezletilá žalobkyně domáhá toho, aby byla žalovanému stanovena povinnost vydat do 30 dnů od právní moci rozsudku rozhodnutí o její žádosti ze dne 23.1.2014 o udělení povolení k trvalému pobytu. Žádost žalobkyně podala její matka dne 23.1.2014 na zastupitelském úřadě (dále „ZÚ“), konkrétně na Velvyslanectví ČR v X. tak, že ji formálně označila jako přílohu ke své vlastní žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem vědeckého výzkumu. Podle žalobkyně se pouze na základě toho, že podání bylo označeno jako příloha k žádosti matky, podařilo dosáhnout toho, aby ZÚ žádost převzal. Pracovníci ZÚ sice sdělili zákonné zástupkyni žalobkyně, že se jedná o obcházení omezení počtu nabíraných žádostí v systému Visapoint (*roz. internetový systém, jehož prostřednictvím se cizinec registruje k podání žádostí o pobytové oprávnění*), avšak po hodinovém jednání žádost přijali. Zároveň však ZÚ odmítl převzít originál cestovního dokladu a správní poplatek za podání žádosti. Zákonná zástupkyně žalobkyně přitom v průvodním dopise sdělila, že sama usiluje o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití s manželem, avšak systém Visapoint jí umožnil pouze registraci k podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem vědeckého výzkumu. Její dceru (nezl. žalobkyni), která usiluje o povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení s otcem, se nepodařilo do dne podání žaloby registrovat k podání žádosti. Podle žalobkyně bylo řízení de iure zahájeno okamžikem nevydání usnesení o odmítnutí její žádosti. To, že bylo řízení zahájeno, vyplývá podle žalobkyně z ustanovení § 37 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“). Není pochybnosti, že skutečným obsahem podání nebylo podání přílohy, nýbrž žádosti žalobkyně.

Žalovaný navrhl ve svém vyjádření zamítnutí žaloby. Tvrdí, že nebyl nečinný, neboť v případě nezletilé žalobkyně se nejednalo o řádně podanou žádost a řízení, jehož se týká namítaná nečinnost, nebylo vůbec zahájeno. Podané dokumenty byly pouze přílohou k žádosti matky žalobkyně.

V replice k vyjádření žalovaného žalobkyně zopakovala, že její matka se nemohla zaregistrovat k podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny, ale

musela se zaregistrovat za účelem pobytu pro vědecký výzkum., na který byl volný termín v systému Visapoint. Po podání žádosti požádala o změnu předmětu řízení. Řízení bylo nejprve zastaveno, ale nakonec jí byla změna předmětu řízení povolena a dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny jí byl povolen. Žalobkyni se však nepodařilo zaregistrovat, a proto na radu právního zástupce volila jako krajní řešení podání žádosti označené jako příloha k žádosti matky. Matce žalobkyně již byl povolen pobyt, avšak žalobkyně, které jsou necelé čtyři roky, zůstala ve X.

Při jednání o věci před soudem žalobkyně setrvala na podané žalobě a v zásadě prostřednictvím svého právního zástupce pouze odkázala na její podání. Právní zástupce připustil, že sice došlo k obcházení registračního systému, avšak zdůraznil, že použitým postupem při podání žádosti nedošlo k obcházení žádného zákonného ustanovení. Uvedl, že žadatelka by se bez registrace v systému Visapoint vůbec nedostala do budovy ZÚ.

Zástupce žalovaného při jednání před soudem uvedl, že tomu není tak, že by nebylo možno žádost podat. Jestliže nebyla podána řádná žádost, a to věděla žalobkyně (resp. její právní zástupce) nejméně od března 2014, mohla být poté podána řádně. Namísto toho žalobkyně setrvala nadále na svém postoji až do dneška (do prosince 2014). O věci její matky bylo rozhodnuto promptně do dvou měsíců a rovněž by nebyl problém zpracovat řádnou žádost žalobkyně do dalších dvou měsíců.

Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná a že zároveň byla splněna procesní podmínka pro její podání, spočívající v bezvýsledném vyčerpání prostředku, který procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k ochraně před nečinností správního orgánu.

O návrhu na provedení opatření proti nečinnosti rozhodla Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců dne 20.8.2014 pod č.j. MV-84281-4/SO-2004 tak, že se mu nevyhovuje vzhledem ke skutečnosti, že v případě nezletilé žalobkyně se nejednalo o řádně podanou žádost ve smyslu ust. § 169 odst. 13 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o pobytu cizinců“). Žádost nezletilé žalobkyně nebyla podle Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců podána na Velvyslanectví ČR řádně, resp. zastupitelským úřadem potvrzena a registrována, a proto také nemohla být správním orgánem projednána.

Z průvodního dopisu k žádosti zákonné zástupkyně nezletilé žalobkyně ze dne 23.1.2014 k žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR, který je založen ve správním spise a byl proveden k důkazu, se zjišťuje, že zákonná zástupkyně nezletilé žalobkyně požádala správní orgán, aby řízení o její žádosti o dlouhodobý pobyt a řízení o žádosti její dcery (nezletilé žalobkyně) o povolení k trvalému pobytu spojil ke společnému řízení podle § 140 správního řádu, a informovala jej, že sama usiluje o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití s manželem, avšak systém Visapoint jí umožnil pouze registraci k podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem vědeckého výzkumu, přičemž dceru se nepodařilo registrovat k podání žádosti. Zjišťuje se, že již spolu s podáním žádosti dne 23.1.2014 žadatelka sdělila ZÚ v X, že jí nezbývá, než žádost dcery podat jako přílohu své žádosti a požádat o provedení společného řízení, protože jinak podle žadatelky hrozí, že jí bude pobyt povolen, avšak dceři se nepodaří žádost vůbec podat.

Podle § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců je cizinec, který není uveden v právním předpise vydaném podle § 182 odst. 1 písm. e) cit. zákona, povinen požádat o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu pouze na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je

cizinec státním příslušníkem, popřípadě jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt; nesplní-li cizinec tuto povinnost, řízení o žádosti není zahájeno a zastupitelský úřad věc usnesením odloží, přičemž usnesení se pouze poznamená do spisu.

Žádost o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podle § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců podat osobně; ZÚ může v odůvodněných případech upustit od povinnosti podle předchozí věty.

Podle § 4 odst. 2 správního řádu poskytne správní orgán v souvislosti se svým úkonem dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné. Podle § 37 správního řádu pak v případě, kdy podání nemá předepsané náležitosti nebo trpí jinými vadami, správní orgán pomůže podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.

Vycházejí z uvedených zákonných ustanovení soud dospěl k závěru, že podání žádosti nezletilé žalobkyně bylo učiněno v souladu s nimi, jinými slovy nebylo učiněno v rozporu s tím, jaké podmínky pro ně klade zákon. Postupem nezletilé žalobkyně a její zákonné zástupkyně nedošlo k porušení zákona, ani k jeho obcházení. Pro právní posouzení projednávaného případu, tzn. pro posouzení právních účinků učiněného podání žádosti o pobytové oprávnění nezletilou žalobkyní, není rozhodující, že k fyzickému předání žádosti ZÚ nedošlo prostřednictvím internetové registrace nezletilé žadatelky. Rozhodující je, že žádost sepsaná na úředním tiskopise (§ 70 odst. 1 zákona o pobytu cizinců) byla předána ZÚ, který ji převzal a v jehož dispozici se tak ocitla.

Pro posouzení podání žádosti jako řádného nebrání ani skutečnost, že žádost, jež byla převzata ZÚ, byla označena formálně jako příloha jiné žádosti, a to žádosti zákonné zástupkyně nezletilé žadatelky (žalobkyně). Podle § 37 odst. 1 věty druhé správního řádu se podání posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno. Jestliže podání nemělo podle názoru správního orgánu předepsané náležitosti nebo jestliže trpělo jinými vadami, bylo naopak na správním orgánu, aby žalobkyni pomohl s odstraněním tržkových nedostatků (§ 37 odst. 3 správního řádu). Pokud cizinec nesplní svou povinnost spojenou s řádným podáním žádosti, pak to teprve podle § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců znamená, že řízení o žádosti nebylo zahájeno a že ZÚ v takovém případě věc usnesením odloží. To se však v daném případě nestalo. Žádost byla převzata správním orgánem a dostala se do rukou příslušných orgánů veřejné správy a je součástí předloženého správního spisu. Proto je nutné o ní rozhodnout.

Z uvedených důvodů byla žalovanému správnímu orgánu uložena podle § 81 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s.ř.s.“) povinnost vydat rozhodnutí o žádosti žalobkyně ve správním řízení, které bylo podáním žádosti zahájeno. S ohledem na zákonnou lhůtu 180 dnů pro vydání rozhodnutí o povolení k trvalému pobytu (§ 169 odst. 1 písm. b/ zákona o pobytu cizinců) se jeví uložená lhůta 60 dnů, která běží ode dne právní moci rozsudku, přiměřenou i pro případ, že žádost by bylo třeba ještě doplnit. Na tomto místě je třeba zdůraznit, že soud neukládá žalovanému správnímu orgánu, jak má rozhodnout, pouze mu ukládá, že má rozhodnout.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o skutečnost, že žalobkyně se prostřednictvím svého právního zástupce vzdala této náhrady a žalovaný takovou náhradu výslovně nežádal.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 10. prosince 2014

JUDr. Jan Ryba
předseda senátu